

PHÁP LUẬT ĐẠI CƯƠNG

TÀI LIỆU HỌC TẬP

Tài liệu bắt buộc

- TS Dang Cong Trang – giao trình PLDC 2019

- Lê Thị Kim Dung, Lê Ngọc Đức, Lê Học Lâm (2010), *Giáo trình pháp luật đại cương*, NXB Lao động xã hội.
- Bộ Giáo dục và Đào tạo (2014), *Giáo trình pháp luật đại cương*, Nxb Đại học Sư phạm.

Tài liệu tham khảo

- ▶ Nguyễn Minh Đoan (2010), *Giáo trình lý luận nhà nước và pháp luật*, Nxb Chính trị Quốc gia.
- ▶ Phạm Duy Nghĩa (2011), *Pháp luật đại cương*, Nxb Công an nhân dân.
- ▶ Trường Đại học Luật Hà Nội (2012), *Giáo trình lý luận về nhà nước và pháp luật*, Nxb Công an nhân dân.

BÀI 2

NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG VỀ PHÁP LUẬT

NỘI DUNG

1. Nguồn gốc của pháp luật
2. Bản chất của pháp luật
3. Thuộc tính của pháp luật
4. Chức năng của pháp luật
5. Hình thức của pháp luật
6. Các mối liên hệ của pháp luật
7. Pháp chế xã hội chủ nghĩa (XHCH)

1. Nguồn gốc của pháp luật

Pháp luật được hình thành như thế nào?

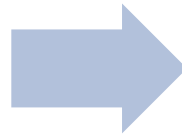
Quan điểm phi Mác – xít về nguồn gốc pháp luật

Quan điểm của Chủ nghĩa Mác – Lênin về nguồn gốc pháp luật

1. Nguồn gốc của pháp luật

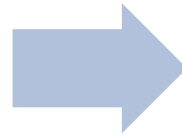
1.1 Quan điểm phi Mác-xít

Tư tưởng tôn giáo

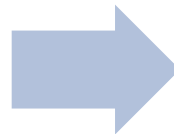
Lời răn dạy/tín điều
tôn giáo

Pháp luật tự nhiên

Nguyên tắc về đạo
đức và ứng xử

Học thuyết “Khế
ước xã hội”

Ý chí của người
đại diện theo khế
ước

1. Nguồn gốc của pháp luật

1.2 Quan điểm Mác-xít

1. Nguồn gốc của pháp luật

1.2 Quan điểm Mác-xít

NHÀ
NƯỚC

Thừa nhận **tập quán pháp**

Thừa nhận ***án lệ***

Ban hành **văn bản quy
phạm pháp luật mới**

PHÁP
LUẬT

Pháp luật là ***hệ thống các quy tắc xử sự chung*** do NN ***ban hành hoặc thừa nhận*** và đảm bảo thực hiện, thể hiện ý chí của giai cấp thống trị nhằm ***điều chỉnh các quan hệ xã hội***

2. Bản chất của pháp luật

Bản chất của pháp luật

```
graph LR; A[Bản chất của pháp luật] --- B[Tính giai cấp]; A --- C[Tính xã hội]; B --- D[Ý chí của giai cấp thống trị]; B --- E[Phù hợp với lợi ích của giai cấp thống trị]; B --- F[Bảo vệ, củng cố lợi ích, địa vị của giai cấp thống trị]; C --- G[Ý chí của giai cấp khác trong xã hội]; C --- H[Bảo vệ lợi ích xã hội]; C --- I[Điều chỉnh hành vi của chủ thể trong xã hội]; C --- J[Thể hiện tính công bằng, khách quan];
```

Tính giai cấp

Ý chí của giai cấp thống trị

Phù hợp với lợi ích của giai cấp thống trị

Bảo vệ, củng cố lợi ích, địa vị của giai cấp thống trị

Tính xã hội

Ý chí của giai cấp khác trong xã hội

Bảo vệ lợi ích xã hội

Điều chỉnh hành vi của chủ thể trong xã hội

Thể hiện tính công bằng, khách quan

3. Thuộc tính của pháp luật

Tính quy phạm phổ biến

- Chuẩn mực cho hành vi;
- Điều chỉnh QHXX cơ bản, điển hình.

Tính xác định chặt chẽ về hình thức

- Thể hiện bằng hình thức;
- Ngôn ngữ rõ ràng, chính xác.

Tính được đảm bảo bằng nhà nước

- Đảm bảo về nội dung;
- Khả năng tổ chức thực hiện pháp luật.

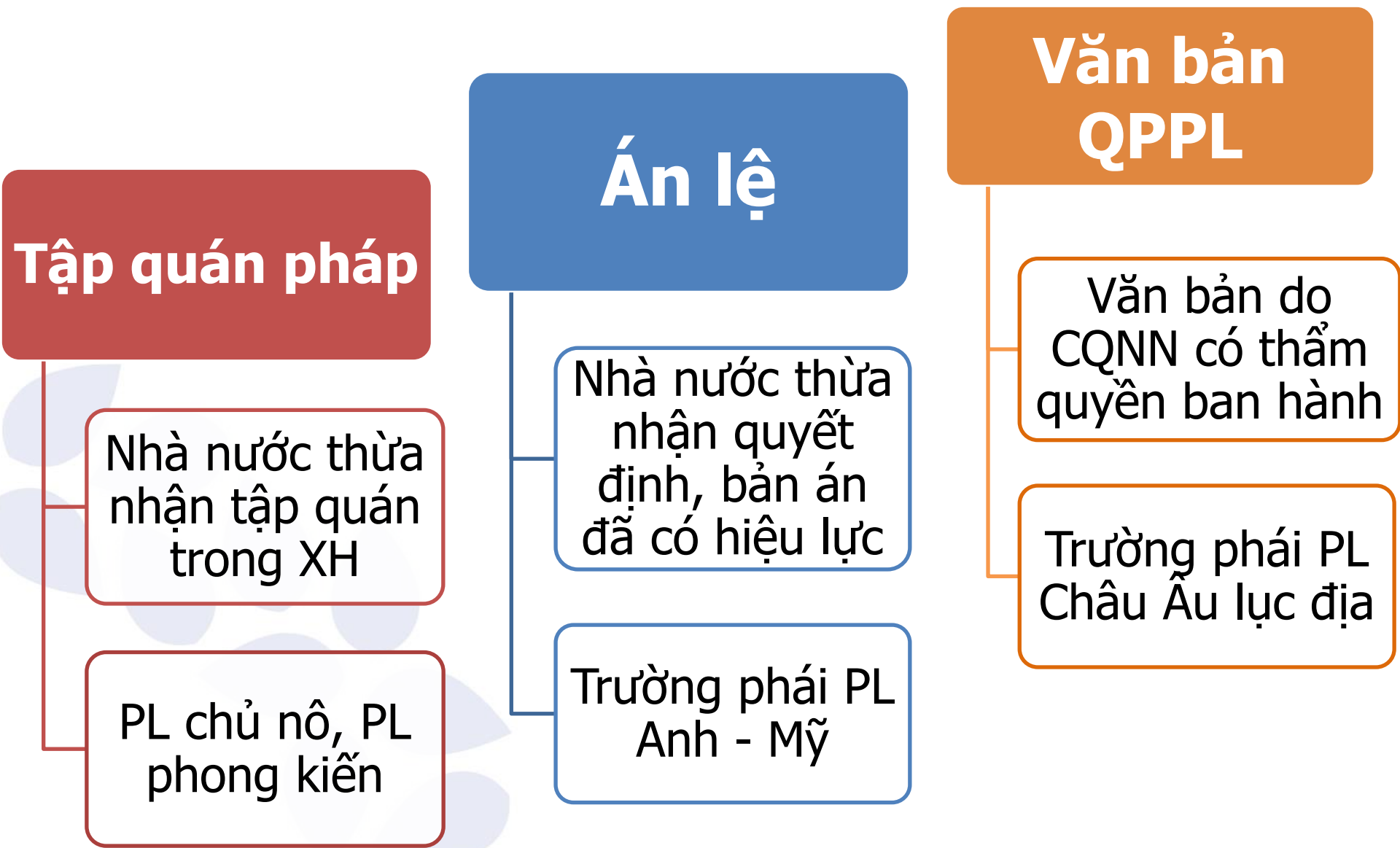
4. Chức năng của pháp luật

Chức năng điều chỉnh

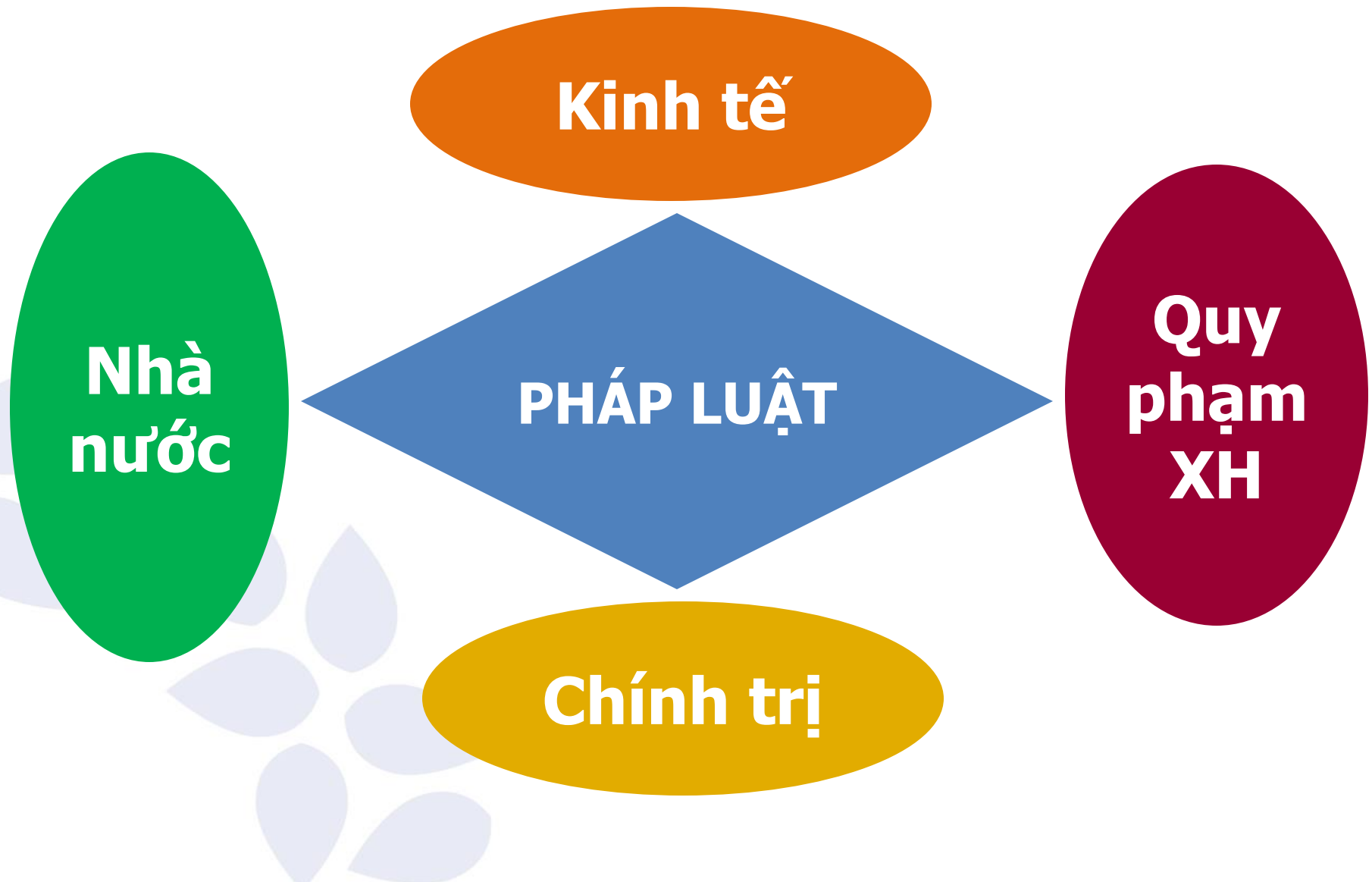
Chức năng bảo vệ

Chức năng giáo dục

5. Hình thức của pháp luật

6. Các mối liên hệ của pháp luật

7. Pháp chế XHCN

Pháp chế XHCN là chế độ đặc biệt của đời sống chính trị – xã hội, trong đó mọi cơ quan Nhà nước, tổ chức xã hội, tổ chức kinh tế, nhân viên nhà nước, nhân viên của các tổ chức xã hội và mọi công dân đều phải tuân thủ pháp luật một cách nghiêm chỉnh, triệt để, chính xác.

7. Pháp chế XHCN

Các nguyên tắc cơ bản của pháp chế XHCN

- Tôn trọng tính tối cao của Hiến pháp và luật;
- Đảm bảo tính thống nhất trên quy mô toàn quốc;
- CQNN có thẩm quyền phải hoạt động tích cực, chủ động và có hiệu quả;
- Không tách rời pháp chế với văn hóa.

7. Pháp chế XHCN

Các biện pháp tăng cường pháp chế XHCN

Tăng cường công tác xây dựng pháp luật

Tăng cường công tác tổ chức thực hiện pháp luật

Phát hiện, xử lý kịp thời, nghiêm minh hành vi
vi phạm pháp luật

Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng

CÂU 1

Pháp luật chưa tồn tại trong xã hội nào sau đây?

- a. Xã hội phong kiến***
- b. Xã hội cộng sản nguyên thủy***
- c. Xã hội Tư bản chủ nghĩa***
- d. Xã hội Chiếm hữu nô lệ***

CÂU 2

Việc nhà nước thừa nhận một số quyết định của cơ quan xét xử trước đây làm mẫu để giải quyết các vụ việc tương tự xảy ra về sau gọi là hình thức pháp luật:

- a. Luật lệ pháp***
- b. Tiền lệ pháp***
- c. Văn bản quy phạm pháp luật***
- d. Tập quán pháp***

CÂU 3

Khẳng định nào sau đây là ĐÚNG khi nghiên cứu về pháp luật?

- a. Mọi chuẩn mực đạo đức sẽ được Nhà nước cụ thể hóa thành pháp luật***
- b. Mọi hành vi phù hợp với pháp luật thì phù hợp với đạo đức***
- c. Mọi hành vi phù hợp với đạo đức thì chưa chắc phù hợp với pháp luật***
- d. Mọi hành vi phù hợp với đạo đức thì phù hợp với pháp luật***

CÂU 4

Tính cưỡng chế + tính quy phạm phổ biến + tính xác định chặt chẽ về nội dung và hình thức là nội dung của

- a. Khái niệm pháp luật***
- b. Chức năng của pháp luật***
- c. Bản chất pháp luật***
- d. Thuộc tính cơ bản của pháp luật***

CÂU 5

Luật giao thông đường bộ 2008 quy định người đi xe máy phải đội mũ bảo hiểm. Quy định này thể hiện:

- a. Tính chất chung của pháp luật***
- b. Tính quy phạm phổ biến của pháp luật***
- c. Tính phù hợp của pháp luật***
- d. Tính phổ biến rộng rãi của pháp luật***

CÂU 6

Khoản 3 Điều 69 Luật Hôn nhân và Gia đình 2014 quy định “cha mẹ không được xúi dục, ép buộc con làm việc trái pháp luật, đạo đức xã hội” là thể hiện mối quan hệ :

- a. Giữa gia đình với đạo đức***
- b. Giữa pháp luật với đạo đức***
- c. Giữa đạo đức với xã hội***
- d. Giữa gia đình với pháp luật***

CÂU 7

Cơ quan nào có thẩm quyền ban hành loại văn bản nào, tên văn bản là gì... đều được quy định trong Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật 2015, điều này là thể hiện thuộc tính nào của pháp luật:

- a. Tính cụ thể của pháp luật***
- b. Tính rõ ràng của pháp luật***
- c. Tính xác định chặt chẽ về mặt hình thức của pháp luật***
- d. Tính trình tự ban hành của pháp luật***

CÂU 8

Việc tòa án thường đưa các vụ án đi xét xử lưu động thể hiện chủ yếu chức năng nào của pháp luật:

- a. Chức năng điều chỉnh các quan hệ xã hội***
- b. Chức năng bảo vệ các quan hệ xã hội***
- c. Chức năng giáo dục pháp luật***
- d. Chức năng xét xử***

CÂU 9

Pháp luật được thực hiện chủ yếu bởi cơ quan nào sau đây:

- a. Quốc hội***
- b. Chính phủ***
- c. Hội đồng nhân dân***
- d. Đảng Cộng sản Việt Nam***

CÂU 10

Nhà nước ban hành pháp luật để điều chỉnh các quan hệ xã hội:

- a. Chủ yếu, quan trọng***
- b. Điển hình, quan trọng***
- c. Phổ biến, điển hình***
- d. Tất cả các quan hệ xã hội***